

तेष्वपि यूपवन्तः, क्रतवः। तत्र 'अश्वमेधस्य', क्रतोरग्निष्ठो यूपो 'राज्जुदालः', कर्त्तव्यः। श्लेष्मातकवृक्षो राज्जुदालः। स च यूपः 'एकविंशत्यरत्निः' चतुर्विंशतिरङ्गुलयः अरत्निः, तादृ-  
गरत्निभिरेकविंशतिभिः परिमितः कार्यः, स चात्युन्नतत्वात्  
स्वर्गप्राप्त्यै भवति ॥

(३) अश्वसम्बन्धियूपविशेषप्रसङ्गादवदाने साधनविशेषं वि-  
धत्ते। "नान्येषां पशूनां तेजन्या अवद्यन्ति। अवद्यन्त्यस्य ॥१॥  
पाप्मा वै तेजनी। पाप्मनोऽपहृत्यै" इति। अश्वस्य रुधिरस्य  
धारयित्री 'तेजनी', इत्युच्यते। इतरेषां 'पशूनां', रुधिरधा-  
रणाभावादवदानं 'तेजन्या न', क्रियते, 'अश्वस्य', तु तत्सङ्गा-  
वादवदानं तेजन्या कर्त्तव्यं। तस्याश्वतेजन्याः पापरूपत्वात्  
तथावदाने सति पापस्यापहृतिर्भवति ॥

(४) अन्यमपि साधनविशेषं विधत्ते। "सूक्ष्मशाखायामन्येषां  
पशूनामवद्यन्ति। वेतसशाखायामश्वस्य। अप्सु योनिर्वा अश्वः।  
अप्सुजो वेतसः। स्व एवास्य योनाववद्यति" इति। अश्ववेतस-  
योरजन्यत्वेन वेतसस्य अपाञ्चाभेदोपचारेण वेतसोऽश्वस्य  
स्वकीयो योनिरित्युच्यते ॥

(५) विहितानामेकविंशतियूपानां पशुविशेषनियोजने व्य-  
वस्थां विधत्ते। "यूपेषु ग्राम्यान् पशून् नियुञ्जन्ति। आ-  
रोकेष्वाख्यान् धारयन्ति। पशूनां व्यावृत्त्यै" इति। रो-  
हितो धूमरोहित इत्यादयः पशवो 'ग्राम्याः'। इन्द्राय राज्ञे  
शूकर इत्यादयः 'आख्याः'। तत्र 'ग्राम्याः', 'यूपेषु', उद्धवनीयाः,